

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

ZARASAI

1952 m.

lapkričio mėn.

12

TREČIADIENIS

Nr.118(790)

Kaina 15 kap.

Paradas ir demonstracija Raudonojoje aikštėje

Lapkričio 7 d. Maskvoje įvyko tradicinis karinis paradas Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos XXXV metų garbei.

Didingai atrodė šventiškai papuošta Raudonoji aikštė — visaliaudinių iskilmingų vieta. Ant pastatų priešais Lenino mauzoliejų didžiųjų komunistų partijos ir Tarybų valstybės vadų V.I. Lenino ir J.V. Stalino portretai, Tarybų Sąjungos Komunistų partijos CK šukiai.

Balto muro tribunosose abiejose mauzoliejiaus pusėse susirinko TSRS Aukščiausiosios Tarybos ir sąjunginių respublikų Aukščiausiųjų Tarybų deputatai, Tarybų Sąjungos Komunistų partijos CK nariai ir kandidatai, ministrai, generolai ir admiralai, Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno karininkai, Tarybų Sąjungos Didvyriai ir Socialistinio Darbo Didvyriai, Stalininės premijos laureatai, garsūs pramonės stachanoviniai, žemės ūkio pirminiai, žymūs mokslų ir technikos, kultūros ir meno veikėjai.

Garbės vietas tribunoje užima sostinės svečiai — daugelio užsienio šalių darbo žmonių delegacijos.

Išviešpatauja iskilminga tyla. Artėja parado pradžia. Į granitinę mauzoliejiaus tribuną pakyla draugas J. V. Stalinas, apsuptas artimiausių bendražygių. Kyla galinga ovacija. Draugas Stalinas šiltai sveikina dalyvaujančius.

Muša Kremlius kurantai. II valanda ryto. Iš Kremliaus Spaso bokšto vartų išjoja paradą priimantis Tarybų Sąjungos maršalas S.K. Timošenko. Priėmęs paradui vadovaujančio generolo pulkininko T. A. Artemjevo raportą, maršalas Timošenko apjoja kariuomenės dalis, sveikina ją su visaliaudine švente.

Tarybų Sąjungos maršalas S. K. Timošenko pakyla į mauzoliejiaus tribuną ir kreipiasi su kalba į susirinkusius Raudonojoje aikštėje, į visus tarybinius žmones. Jo kalba perduodama per radiją į visus Tarybų Sąjungos kampų, toli už mūsų Tėvynės sienų.

Galingu „ura“ atsako kariuomenė į maršalo paskelbtą sveikinimą tarybines liaudies ir jos ginkluotųjų pajėgų garbei, Tarybinės vyriausybės, Komunistų partijos ir didžiojo vado bei mokytojo mylimojo Stalino garbei.

Iskilmingai skamba Tarybų Sąjungos valstybinis himnas. Galingai aidi ties mūsų Tėvynės sostine griausmin-

gas šventinis artilerijos saliu-

tas. Duodamos komandos iskilmingam maršui pradėti.

... Puikiai rikiuotės žingsniu pro Mauzoliejiaus tribuną pražygiuoja M. V. Frunzės vardo Raudonosios vėliavos ordino ir pirmo laipsnio Suvorovo ordino Karinės akademijos klausytojai, V.I. Lenino vardo Raudonosios vėliavos Lenino ordino karinės politinės akademijos, F.E. Dzeržinskio vardo Lenino ordino ir Suvorovo ordino artilerijos akademijos, J.V. Stalino vardo šarvuotųjų tankų ir mechanizuotosios kariuomenės Lenino ordino karinės akademijos, Raudonosios vėliavos karinės oro akademijos, N.J. Žukovskio Raudonosios vėliavos Lenino ordino karinės oro inžinerijos akademijos, V. Kuibyševo vardo Raudonosios vėliavos karinės inžinerijos akademijos klausytojai.

Su ballais žydris TSRS Karinių Jūrų Pajėgų vėliava į aikštę įžengia suvestinis karinių jūrinių pulkas.

Po jūrinių žygiuoja seniausios tarybinės karinių mokyklos RTFSR Aukščiausiosios Tarybos vardo Raudonosios vėliavos ordino Maskvos pėstininkų mokyklos kursantai.

Toliau Raudonąja aikšte greitai žingsniu žengia pasieniečiai, budrus komunistų statančios šalies sargybiniai.

Raudonąja aikšte žygiuoja Tulos Suvorovo mokyklos ir Leningrado Nachimovo karinės jūrų mokyklos auklėtiniai.

Žygiuoja M. I. Kalinino vardo Raudonosios vėliavos ordino Suvorovo ordino šlovingoji Tamanės karinė divizija.

Į aikštę įžengia Raudonosios vėliavos Lenino vardo Kantemirovkos gvardijos tankų divizija.

Žemi, veržlus ir rustus praeina tankai per Raudonąją aikštę.

Pro Lenino mauzoliejų sunkiai prariedėjo didžiuliai tankai „Josif Stalin“. Šios judančios tvirtovės, baigdamos paradą, tartum pabrėžė mūsų Tėvynės Ginkluotųjų Pajėgų nenugalimumą.

Suvestinis orkestras užbaigė paradą. Aikštėje įsivirauja tyla. Tik iš istorinio Muziejiaus pusės, kaip bangų užimas, girdėti sujudusios žmonių jūros gaudesys. Vėl griaudžia orkestrai. Didžiulė Raudonąja aikštė visu platumu užpildo veržli demonstrantų srovė. Prasideda šventinės maskviečių eitynės. Priešais mauzoliejų pa-

sirodo Maskvos vėliava, papuošta Lenino ordinu. Ši aukštą apdovanojimą sostinė gavo savo 800-ųjų metų dieną.

Puikiai atrodė 10 tūkstančių fizkultūrininkų kolona. Balti, žydri, mėlyni, raudoni megztukai ir šilkinės vėliavės laisvanoriškų sporto draugijų stelbia viską aplinkui, susipina į puikią spalvų vaivorykštę.

Į aikštę įžengia sostinės darbo žmonių kolonos. Ties demonstrantų kolonomis — mokslinio komunizmo įkurėjų Markso ir Engelso, revoliucijos genijų, Komunistų partijos ir Tarybų valstybės įkurėjų Lenino ir Stalino portretai, Partijos ir Tarybų valstybės vadovų portretai.

Tūkstančiuose vėliavų — ugningi Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos CK šukiai Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos XXXV metų garbei. Spaliniuose šukiuose, diagramose, transparentuose ir plakatuose atsispindi metalurgų ir mašinų gamintojų, tekstilinkų ir geležinkelinkų, mokslininkų ir kultūros veikėjų laimėjimai. Visuose šiuose laimėjimuose įkūnyta didinga kurybinė tarybinės liaudies, liaudies didvyrio, liaudies — kūrėjo jėga.

Daugelyje skydų įrašyti broliški sveikinimų žodžiai, nukreipti į Liaudies Demokratijos šalių darbo žmones, sėkmingai statančius komunizmą.

4 valandas tęsiasi sostinės darbo žmonių demonstracija. Joje dalyvavo apie milijoną žmonių. Šventinės eitynės baigė darnios kolonos sportininkų, pranešusių per Raudonąją aikštę didžiules raišdes, sudarančias žodžius: Pirmyn į komunizmą pergalę!

Demonstracija aiškiai išreiškė beribį tarybinės liaudies atsidavimą ir meilę savo Tėvynei, Komunistų partijai, Tarybinei vyriausybei, didžiajam darbo žmonių vadui draugui J.V. Stalinui. Sostinės darbo žmonės pademonstravo savo pasirošimą ir ateityje būti pirmose eilėse kovotojų už penktojo penkmečio plano įvykdymą ir viršijimą, už komunizmo pastatymą TSR Sąjungoje.

Visaliaudinei šventei pažymėti Tėvynės sostinėje — Maskvoje, sąjunginių respublikų sostinėse, o taip pat Kaliningrade, Lvove, Chabarovske, Vladivostoke ir miestuose — didvyriuose: Leningrade, Stalingrade, Sevastopolyje ir Odesoje buvo įvykdytas šventinis artilerijos saliu-

(TASS—ELTA).

Tegyvuoja galingoji Tarybų Sąjunga-nesugriauinama taikos, demokratijos ir socializmo tvirtovė!

Su Lenino—Stalino partijos vėliava

VILNIUS, lapkričio 7 d. (ELTA). Ties Tarybų Lietuvos sostine plevėsuoja raudonos vėliavos, transparantai, kuriuose įrašyti TSKP CK šukiai, išpuštos gatvės ir aikštės, namų fasaduose V. I. Lenino ir J. V. Stalino portretai.

Iskilmingai atrodė Lenino aikštė. Jos centre iškyla didingas paminklas nemirtingam Leninui. Į šventinę demonstraciją atvyko gausios Vilniaus darbo žmonių kolonos.

II valanda ryto. Į vyriausybinių tribunų pakyla Lietuvos Komunistų Partijos CK sekretoriai drg. drg. A. Sniečkus, V. Aronovas, Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininkas M. Gedvilas, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas J. Paleckis, vyriausybės nariai, garsūs stachanoviniai, mokslo ir meno veikėjai. Po Vilniaus įgulos parodo aikštėje prasideda šventinės darbo žmonių eitynės. Jas pradeda Stalino rajono įmonių kolektyvai — šio rajono priešakinės įmonės išaugo pokarinio stalininio penkmečio metais. Demonstrantai neša plakatus, kuriuose įrašyti respublikos liaudies ūkio augimo skaičiai naujame penkmetyje. Nepalenkiamą liaudies valią garbingai įvykdyti Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos XIX suvažiavimo sprendimus ryškiai patvirtina laimėjimai priešakinių įmonių, kurios sutiko didžiąją šventę pirma laiko įvykdyti gamybos planus. Pirmųjų tarpe „Puntuko“ liejimo mechaninės gamyklos kolektyvas, „Komunaro“ žemės ūkio mašinų gamyklos, Dzeržinskio vardo gamyklos, kojinių-trikotazo „Spartos“ gamyklos kolektyvas. Šios įmonės kolonoje žengia stachanoviniai, kaip drg. drg. Cibulskaitė, Kiškytė ir kitos darbininkės, kurios jau dirba 1955 metų sąskaiton.

Demonstrantai neša spalvingą paveikslą, kuriame pavaizduotos didžiosios komunizmo stalybos. Vilniaus mašinų gamintojai džiaugiasi, kad ir jie įneša savo indėlį įgyvendinant šiuos grandiozinius stalininės epochos įrenginius.

Rodos, kad nesibaigs demonstrantų sriautas, griaudžia orkestrai, skamba džiaugsmingos dainos. Štai žygiuoja stalybinių organizacijų darbininkai. Vilniuje statoma apie 200 pastatų, silikatinų plytų gamykla, buitinių elektros gaminių gamykla, konditerijos fabrikas, pieninė. Didelė statyba vyksta ir kituose respublikos miestuose.

Naujos stalybos aiškiai liudija apie taikų tarybinių žmonių kūrybinį darbą. Ties kolonomis iškeltos drobės su baigiamaisiais žodžiais J. V. Stalino istorinės kalbos, pasakytos partijos XIX suvažiavime: „Tegyvuoja taika tautų tarpe! Šalin karo kurstytojus!“. Demonstrantai neša broliškųjų komunistų ir darbininkų partijų, liaudies demokratijos šalių, sėkmingai žengiančių socializmo stalybos kelių vadų portretus.

Drauge su darbininkais, tarnautojais, meno darbuotojais žengia mokslininkai, moksleiviai, studentai. Gausi yra Vilniaus Valstybinio universiteto kolona.

Ties žemės ūkio darbuotojų kolona aukštai pakeltos diagramos, pasakojančios apie socialistinį Lietuvos kaimo pertvarkymą. Tarybų Lietuvoje nugalėjo kolūkinė santvarka. Lietuva tapo kolūkine industrine respublika.

Su Stalino vardu Vilniaus darbo žmonės pademonstravo savo susitelkimą apie Tarybų Sąjungos Komunistų partiją, nepalaužiamą valią pasiaukojamai dirbti vardan komunizmo pergalės. Šioje demonstracijoje dalyvavo daugiau kaip 100 tūkstančių žmonių.

Z a r a s u o s e

Iskilmingai pažymėjo Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos XXXV metinės rajono darbo žmonės. Lapkričio 6 d. vakare Zarasuose įvyko iskilmingas posėdis, skirtas įžymiajam datai pažymėti. Pranešimą padarė LKP rajono komiteto sekretorius drg. Binkis.

Lapkričio 7 dienos rytą įvyko šventinė rajono darbo

žmonių demonstracija. Joje gausiai dalyvavo rajono įmonių, įstaigų, organizacijų, darbininkai bei tarnautojai, moksleiviai.

Iskilmingi susirinkimai, skirti Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos XXXV metinėms pažymėti, įvyko rajono kolūkiuose bei mokyklose.

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 35-osios metinės

Dr. g. M. G. Perouchino pranešimas iškilmingame Maskvos Tarybos posėdyje
1952 metų lapkričio 6 d.

Draugai!

Trisdešimt penkeri metai praėjo nuo to laiko, kai, didžiausiems proletariato vadams Leninui ir Stalinui genialiai vadovaujant, mūsų šalyje nugalėjo Didžioji Spalio socialistinė revoliucija. Šis pasaulinis-istorinis įvykis nulėmė pagrindinį persilaužimą visos šiuolaikinės visuomenės vystymesi. Pasibaigė kapitalizmo nedalomo viešpatavimo era. Prasidėjo proletarijų revoliucijų ir socializmo pergalių epocha.

Tarybų Sąjungos tautos šventia Tarybų valstybės gyvavimo XXXV metinės esant naujam politiniam ir darbo pakilimui, kurį sukėlė istoriniai Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XIX suvažiavimo sprendimai.

Devynioliktasis suvažiavimas vaizdžiai parodė visam pasauliui, kokius neregėtus laimėjimus per trumpą istorinį laiką tarpą pasiekė tarybinė liaudis, savosios komunistų partijos vadovaujama. Nusimelę kapitalo jungą, tarybiniai žmonės pirmą kartą žmonijos istorijoje sukūrė socialistinę visuomenę ir įžengė į laikotarpį laipsniško perėjimo iš kapitalizmo į komunizmą. Tarybų Sąjunga tapo neįveikiama laikos, pažangos, demokratijos tvirtove.

Partijos devynioliktasis suvažiavimas įeis į tarybinės liaudies kovos istoriją, kaip labai svarbi gairė didžiajame komunistinės visuomenės mūsų šalyje kūrimo kelyje. Suvažiavimo sprendimai konkrečiai įkūnija pergalingą marksizmo-leninizmo teoriją, kuri suvažiavimo išvakarėse praturtėjo nauju klasikiniu mūsų vado ir mokytojo draugo Stalino veikalu. (Plojimai).

„Ekonominėse socializmo TSR Sąjungoje problemose“ draugas Stalinas pateikia gilią mūsų kovos ir pergalių rezultatų, dabarties pagrindinių problemų analizę ir nužymi aiškia tolesnį žengimą į priekį programą. Naujasis mūsų didžiojo vado ir mokytojo marksistinis veikalas turi didžiausią tarptautinę reikšmę, jis idėjiškai apginkluoja pasaulinį komunistinį judėjimą ir pakelia jį į naują pakopą. Jis atskleidžia tarybinių žmonių pasiektųjų pasaulinių-istorinių pergalių varomąsias jėgas, rodo visų šalių darbo žmonių, kokių būdu mes per tvarkėme šalies ekonomiką socializmo dvasia, kaip pasiekėme draugystę tarp darbininkų klasės ir valstietijos, kaip pavertėme mūsų Tėvynę turtinga ir stipria šaliimi.

Spalio revoliucijos pergalė, socialistinės visuomenės sukūrimas mūsų šalyje, nurodo draugas Stalinas, pasi-

darė galimi dėka to, kad joje darbininkų klasės ir valstietijos sąjungos pavidalu atsirado tokia visuomeninė jėga, kuri įveikė atgyvenančiųjų kapitalistinės visuomenės jėgų pasipriešinimą ir davė erdvę objektyviai veikiančiam ekonominiam dėsniui dėl gamybinių santykių būtino atitikimo gamybinių jėgų pobūdžiui.

Remdamasi šiuo objektyviu ekonominiu dėsniu, Tarybų valdžia suvisuomeninio gamybos priemonės, padarė jas visos liaudies nuosavybe ir tuo panaikino išnaudojimo sistemą, sukūrė socialistines ūkio formas.

Šalies socialistinio industrializavimo ir žemės ūkio kolektyvizavimo politika atvedė į tai, kad per prieškarinius stalininių penkmečių metus mūsų šalis padarė milžinišką šuolį į priekį. Iš techniniu ir ekonominiu atžvilgiu atsilikusios agrarinės šalies ji pavirto priešakinę, galingą, industrinę socialistinę valstybę.

Per viso trijų su puse dešimtmečio laiką tarpą buvo patvirtinta ir įrodyta neįveikiama tarybinės visuomeninės ir valstybinės santvarkos gyvybinė jėga. Mūsų šalis ne tik garbingai pakėlė sunkius Didžiojo Tėvynės karo

išmėginimus, bet ir, sutriuškiniusi hitlerinę armiją, išgelbėjo pasaulį nuo fašistinės vergovės grėsmės. Per trumpą laiką po karo tarybiniai žmonės atkūrė sugriautą pramonę, transportą, žemės ūkį ir užtikrino žymų prieškarinio lygio viršijimą visose liaudies ūkio šakose.

Tarybiniai žmonės su didžiuliu džiugumu sutiko partijos XIX suvažiavimo patvirtintą komunistinės statybos programą. Jie yra tvirtai įsitikinę, kad ši didingoji programa bus įgyvendinta.

Mūsų pergalingas žengimas keliu į komunizmą kasdien vis labiau ir labiau stiprina demokratijos ir socializmo stovyklą jėgas, jos tarptautinį autoritetą, įkvepia visų šalių darbo žmones jų revoliucinėje kovoje prieš imperializmą.

Šiomis dienomis šimtai milijonų žmonių kreipia savo žvilgsnius į Tarybų Sąjungą, kuri yra iškilusi viršum pasaulio kaip milžiniškas švyturys, nušviendama žmonijai kelią į šviesią ateitį. Kartu su mumis Spalio socialistinės revoliucijos XXXV metinės šventia visų šalių priešakiniai žmonės, šventia galingoji demokratijos ir socializmo stovykla.

I. Vidaus padėtis TSR Sąjungoje

1952 metais tarybinė liaudis pasiekė naujus laimėjimus visose socialistinės ekonomikos ir kultūros srityse.

Remdamasis draugo Stalino atrasto socializmo pagrindinio ekonominio dėsnio reikalavimais, Komunistų partija ir Tarybinė Vyriausybė vairuoja mūsų šalies ekonomikos vystymąsi nenutrūkstamo visų ūkio šakų kilimo keliu, kilimo, užtikrinančio nenutrūkstamą liaudies gerovės augimą. To akivaizdus pavyzdys yra partijos XIX suvažiavimo direktyvos dėl penktojo penkmečio plano TSRS išvystyti.

Naujo penkmečio plano įgyvendinimo išdavoje istorinė mūsų liaudies ūkio pakėlimo programa artimiausiems trims penkmečiams, draugo Stalino nužymėta jo kalboje rinkėjams 1946 m. vasario 9 d., neabejotinai bus įvykdyta laiku, o naftos gavybos srityje net pirma laiku jau šiame penkmetyje.

Visoje šalyje plačiai išsivystė socialistinis lenktyniavimas už kuo greičiausią penktojo Stalino penkmečio plano įvykdymą.

Šio lenktyniavimo eigoje išskyla tūkstančiai ir tūkstančiai naujų talentingų pirmūnų, atskleidžiami didžiuliai rezervai darbo našumui toliau kelti, iškeliamos naujos lenktyniavimo formos.

Metalurgijos pramonėje vis plačiau naudojami spartieji metalo lydymai, anglies pra-

monėje įdiegiamas ciklinis klodų ir kirtaviečių darbas, plačiai taikomi anglies kombainai ir uolienų pakraunamosios mašinos, naftos pramonėje – spartūs giluminių gręžinių gręžimas, mašinų gamyboje – metalo sparciojo piovimo metodai, chemijos pramonėje – nenutrūkstami ir labai efektyvūs gamybos procesai.

Priešakinės technikos, priešakinio darbo organizavimo metodų panaudojimas, darbininkų kvalifikacijos pakėlimas ir tolesnis sunkiųjų bei daug darbo reikalaujančiųjų procesų mechanizavimas – užtikrina nenutrūkstamą darbo našumo augimą visose liaudies ūkio šakose. 1952 metais darbo našumas pramonėje padidėja palyginti su 1950 m. daugiau kaip 17 procentų, o 1955 metais jis turi padidėti maždaug 50 procentų.

Tarybų Sąjungoje, kaip nurodo draugas Stalinas, mašinos sutaupo darbą visuomeninei ir palengvina darbininkų darbą. Sunkiųjų ir daug darbo reikalaujančiųjų procesų mechanizavimas, gamybos procesų automatizavimas atvedė į tai, kad žymiai palengvėjo darbininkų darbas pramonėje, transporte ir žemės ūkyje. Išnyko tokios sunkios ir netolimoje praeityje masinės darbininkų profesijos, kaip rogutininkai ir užkirtėjai rankiniu būdu anglies pramonėje, darbininkai-vežiotėjai juodo-

joje metalurgijoje, sėmėjai ir siurblininkai naftos pramonėje. Tuo pat metu atsirado naujos profesijos, būtent: anglies kombainų mašinistai, naftos gavybos ir perdirbimo operatoriai, turbininio gręžimo gręžėjai, elektropiuklininkai miško pramonėje, katilų mašinistai elektrinėse ir daug kitų.

Žymi dalis naujas specialybes įsisavinusiųjų darbininkų turi vidurinį mokslą ir dideles technines žinias. Juose gyvai įsikūnija esminio skirtumo tarp profinio ir fizinio darbo išnykimo procesas.

Svarbus socialistinės pramonės darbo rodiklis yra produkcijos savikainos mažėjimas. Praeitais metais ekonomija, gauta iš pramoninės produkcijos savikainos sumažinimo, atsižvelgiant į ekonomiją iš kainų sumažinimo, sudarė 35,5 milijardo rublių. 1952 metais ji sudarė daugiau kaip 46 milijardus rublių.

Pramonės gamybos planas visumoje įvykdytas per 1952 m. 10 mėnesių daugiau kaip 101 proc., ir vidutinis metinis pramonės bendrosios gamybos didėjimo tempas 1951 ir 1952 metais bus didesnis kaip 14 proc. palyginti su 12 proc. pagal penkmečio planą.

Visų liaudies ūkio šakų vystymosi pagrindas yra sunkioji pramonė. Direktyvose dėl penkmečio plano vidutinis metinis gamybos priemonių gamybos didėjimo tempas numatytas 13 proc. O faktiškai per dvejus naujojo penkmečio metus jis sudarė 15 proc. Mūsų stambioji pramonė dabartiniu metu kas 9 dienas gamina tiek produkcijos, kiek buvo gaminama Rusijoje Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos išvakarėse per ištus metus.

Tarybiniai metalurgai per 1952 m. 10 mėnesių įvykdė viso metalurginio ciklo planą: ketaus – 103 proc., plieno – 101 proc., valcuotojo metalo – 102 proc. Per dvejus penktojo penkmečio metus bus pagaminta plieno 2,4 kario daugiau, negu per dvejus pirmuosius ketvirtąjo penkmečio metus.

Šių metų 10 mėnesių anglies gavybos planas įvykdytas 101 proc., ir 1952 m. bus iškasta anglies 15 proc. daugiau, negu 1950 metais.

Įdomu palyginti anglies pramonės vystymąsi TSR Sąjungoje, pavyzdžiui, su Anglija. Jeigu 1913 metais anglies gavyba Rusijoje sudarė tik dešimtąją dalį anglies gavybos Anglijoje, tai 1951 metais anglies gavyba TSR Sąjungoje buvo 25 proc. didesnė, negu Anglijoje. Per šį laikotarpį anglies gavyba Anglijoje sumažėjo 23 proc., o TSR Sąjungoje padidėjo beveik 10 kartų.

Sparčiais tempais auga Tarybų Sąjungos naftos pramonė. Naftos gavybos pla-

nas per 1952 metų 10 mėnesių įvykdytas 101 proc. Palyginti su 1950 metais naftos gavyba padidėjo 24 proc. Viršijamas taip pat naftos perdirbimo, benzino, alyvų ir kitų naftos produktų gamybos planas.

1952 metų 10 mėnesių planą įvykdė: chemijos pramonė, spalvotoji metalurgija ir statybinių medžiagų pramonė.

Visų liaudies ūkio šakų techninės pažangos ir sparčių vystymosi tempų pagrindas yra nepaliaunamas tarybinės mašinų gamybos augimas. Bendroji mašinų gamybos produkcija 1952 metais padidės daugiau kaip 40 proc. palyginti su 1950 metais. Itin sparčiais tempais vystoma energetikos, metalurgijos įrengimų ir naftos aparatūros gamyba.

Elektrifikavimo srityje penkmečio planas, kaip yra žinoma, numato tokius sparčius elektrinių pajėgumų ir elektros energijos gamybos augimo tempus, kad elektrifikavimo vystymasis pralenktų sparčius liaudies ūkio augimo tempus. Elektrifikavimo reikšmę kuriant komunistinę visuomenę genialiai nusakė V. I. Leninas savo garsiojoje formulėje „Komunizmas – tai yra Tarybų valdžia plius visos šalies elektrifikavimas“. Per praėjusius 35 metus tarybinė liaudis pasiekė nepaprastai didelius laimėjimus šalies elektrifikavimo srityje. Per kelerius paskutinius metus Tarybų Sąjungoje kasmet vidutiniškai paleidžiama į darbą dvigubai daugiau elektros pajėgumų, negu pagal GOELRO planą buvo paleista į darbą per dešimt metų.

Šiomet elektros energijos gamyba padidės palyginti su 1950 metais 29 proc., o vidutinis metinis padidėjimas 1951–1952 m. m. sudarė 13,6 proc. palyginti su 12,5 proc. pagal penkmečio planą.

Tarybų Sąjungos elektrinės tik per vieną mėnesį dabar pagamina tiek elektros energijos, kiek pagamindavo iki revoliucinės Rusijos elektrinės per penkerius metus.

1952 metais sparčiais tempais taip pat auga vartojimo reikmenų gamyba. Per dvejus pirmuosius naujojo penkmečio metus vartojimo reikmenų gamybos vidutinis metinis padidėjimas sudarė daugiau kaip 13 procentų palyginti su 11 procentų, numatytų direktyvose dėl penkmečio plano.

Metai iš metų auga lengvoji ir maisto pramonė, didindamos plataus vartojimo pramoninių prekių ir maisto prekių gamybą. Produkcijos gamyba maisto pramonėje per dvejus penktojo penkmečio metus padidėjo daugiau kaip 25 procentais, pagerėjo produkcijos kokybė ir išplėtas jos asortimentas.

(Nukelta į 3 pusl.)

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 35-osios metinės

Drg. M. G. Perouchino pranešimas iškilmingame Maskvos Tarybos posėdyje
1952 metų lapkričio 6 d.

(Atkelta iš 2 pusl.)

Šiais metais gyventojai gauna pramonės ir maisto prekių žymiai daugiau, negu 1950 metais: drabužių—27 procentais, odinės avalynės—32 procentais, mėsos ir žuvies produktų—31 procentu, sviesto, augalinio aliejaus ir kitų maistinių riebalų—31 procentu, cukraus—58 procentais, konditerijos gaminių—29 procentais daugiau. Taip pat bus pagaminta daugiau įrenginių ir mašinų namų apyvokai: šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių ir t. t.

Pažymint stambius laimėjimus, kuriuos pasiekė šiais metais mūsų socialistinė pramonė, negalima pamiršti to, kad atskirų pramonės šakų ir įmonių darbe yra esminių trukumų.

Kai kurios pramonės šakos dirba nepatenkinamai, neįvykdo nustatyto gamybos plano ir produkcijos savikainos sumažinimo užduoties.

Dar yra tokių įmonių, kurios neužtikrina kompleksinės ir aukštos kokybės produkcijos gamybos, pažeidžia valstybinius standartus ir technines sąlygas.

Vadovams įmonių ir šakų, kurios neįvykdo valstybinių planų ir gamina neaukštos kokybės produkciją, pravartu pagalvoti apie tai, kad, jeigu jie neištaisys padėties, tai jiems teks pasitraukti ir užleisti savo vietą kitiems, energingesniems ir geriau nusimanantiems darbuotojams.

Zemės ūkio srityje per praėjusius dvejus naujojo penkmečio metus pasiekti stambūs laimėjimai. Padidėjo pasėlių ir ypač veitingiausių maistinės kultūros kviečių pasėlių plotai. Kaip yra žinoma, šiais metais bendrasis grūdų derlius sudarė 8 milijardus pudų, o bendrasis kviečių derlius palyginti su 1940 metais padidėjo 48 procentais. Tuo būdu, grūdų problema, kuri visada buvo laikoma aštriausia ir rimčiausia problema, pas mus išspręsta sėkmingai, tvirtai ir galutinai. Palyginti su praeitais metais padidėjo medvilnės, cukrinių runkelių, linų, saulėgrąžų ir bulvių derlius.

Pasiekti nauji laimėjimai vystant gyvulininkystę. Bendrasis visų rusių gyvulių skaičius visų kategorijų ūkiuose per laikotarpį nuo 1950 metų liepos mėn. iki 1952 metų liepos mėn. padidėjo 26,7 milijono vienetai.

Bendroji ir prekinė gyvulininkystės produkcija visoje TSR Sąjungoje viršija prieškarinį lygį.

Dar labiau sustiprėjo žemės ūkio techninė bazė, gavusi didelį skaičių naujų traktorių, automobilių ir žemės ūkio mašinų. Dėl to padidėjo pagrindinių žemės ūkio darbų mechanizavimas. 1952 metais mašinų-traktorių stotys savo traktorių ir mašinų parku atliko tris ketvirtada-

lius pagrindinių lauko darbų kolūkiuose. Beveik visiškai mechanizuota medvilnės augalo, cukrinių runkelių ir kitų techninių kultūrų sėja. Daugiau kaip 70 proc. grūdinių kultūrų pasėlių kolūkiuose nuimta kombainais. Metai iš metų didėja medvilnės nuėmimas medvilnės nuėmimo mašinomis ir mašininis medvilnės valymas.

TSRS europinės dalies stepių ir miškastepių rajonų žemės ūkio darbuotojai sėkmingai vykdo stalininį laukų apsaugos miškų sodinimo planą. Tik per pastaruosius dvejus metus naujų sodinių plotai šiuose rajonuose pasiekė beveik 1,5 milijono hektarų.

Mūsų partijos XIX suvažiavimas išskėlė žemės ūkiui naujus grandiozinius uždavinius žemės ūkio kultūrų derlingumui toliau pakelti ir gyvulininkystei išvystyti.

Sėkmingas šių uždavinių išsprendimas reikalauja visų pirma, kad būtų pašalinti esamieji trukumai kolūkių, tarybinių ūkių ir mašinų-traktorių stočių darbe. Reikia pakelti lauko darbų kokybę ir sutrumpinti jų atlikimo laiką, pagerinti traktorių ir žemės ūkio mašinų išnaudojimą, sustiprinti mašinų-traktorių stočių organizavimą, vaidmenį kolūkiuose, kovoje už žemės ūkio kultūrų derlingumą ir bendrųjų derlių planų įvykdymą.

Kolūkiečiai ir kolūkietės, žemės ūkio darbuotojai su dideliu pakilimu ėmė vykdyti antrąjį pokarinį stalininį penkmetį. Todėl nėra abejonių, kad naujojo penkmečio plano užduoties žemės ūkio srityje bus įvykdytos.

Augant pramonei ir žemės ūkiui, kartu auga mūsų šalies geležinkelių ir vandens transportas. Palyginti su 1950 metais geležinkelių transporto krovinių apyvarta šiemet padidėjo 23 proc., upių transporto pervežimai padidėjo 21 proc., o jūrų transporto pervežimai—22 proc. Žymiai išplečiami darbai geležinkelių transportui elektrifikuoti. Jūrų ir upių laivynas papildomas naujais laivais.

1952 metais pradėjo veikti Vladimiro Iljičiaus Lenino vardo Volgos—Dono laivyninis kanalas—grandiozinis Stalininės epochos įrenginys.

Pagrindinis socialistinės gamybos tikslas yra maksimaliai patenkinti augančias materialines ir kultūrinės visos visuomenės reikmes. Tarybinės liaudies gerovė ir kultūrinis lygis nuolat kyla. Auga prekybos tinklui teikiama platus vartojimo prekių masė. 1952 metais bendroji valstybinės ir kooperatinės prekybos mažmeninių prekių apyvartos apimtis padidėjo palyginti su 1950 metais 27 proc.

Šių metų balandžio mėnesį penktą kartą po karo buvo sumažintos valstybinės maisto ir pramonės prekių kainos. Tai užtikrino tolesnį darbininkų bei tarnautojų realiojo darbo užmokesčio augimą ir ekonomiją valstybiškai išlaidų pramonės prekėms pirkti.

Siekiant toliau pagerinti darbo žmonių butų sąlygas, mūsų šalyje metai iš metų plečiama gyvenamųjų namų statyba. Per 1951 metus ir 1952 metų 10 mėnesių miestuose ir darbininkų gyvenvietėse pastatyta naujų namų, kurių bendras plotas yra apie 43 milijonus kvadratinųjų metrų, kas atitinka daugiau kaip vieną milijoną dviejų kambarių butų. Kaimo vietovėse pastatyta 620 tukstančių gyvenamųjų namų.

Mūsų Tėvynės sostinėje—Maskvoje gyvenamųjų namų statybos apimtis per 1952 metus beveik 2 kartus viršys prieškarinį 1940 metų lygį. Baigta statyti pirmoji grupė daugiaaukščių namų, puikiųjų monumentinių pastatų.

Mūsų šalies darbo žmonių materialinės gerovės nenutruktamo kilimo objektyvus rodiklis yra TSRS nacionalinių pajamų augimas. 1952 metais nacionalinės pajamos padidės palyginti su 1950 metais 25 procentais. Nacionalinių pajamų padidėjimas įgalino kartu žymiai padidinti gyventojų pajamas, o taip pat padidinti lėšas kapitalinei statybai liaudies ūkyje.

Šiame penkmetyje numatoma padidinti kapitalinius įdėjimus į pramonę maždaug 2 kartus palyginti su ketvirtuoju penkmečiu. Bus pastatyta daug naujų gamyklų, fabriku, šachtų, rūdų, elektrinių bei geležinkelių ir išplėsti veikiančieji. Valstybinės kapitalinės statybos apimtis 1952 metais yra 26 procentais aukštesnė, negu 1950 metais.

Ypatinę vietą užima gigantiškos stalininės statybos prie Volgos, Dniepro, Dono ir Amu-Darjos. Kapitalinių darbų apimtis šiose statybose 1952 metais išaugs du kartus palyginti su 1951 metais. Jų statybos planas sėkmingai vykdomas.

Pastaraisiais metais statyboje plačiai pereinama nuo atskirų procesų mechanizavimo prie kompleksinio mechanizavimo, plačiai įdiegiama sparčioji ir srovinė statyba.

Priešakinės technikos įdiegimo, darbo organizavimo gerinimo ir statybininkų kultūrinio-techninio lygio kėlimo išdavoje darbo našumas statyboje 1952 metais palyginti su 1950 metais padidėjo 20 procentų.

Tačiau statybinių organizacijų darbe vis dar yra rimtų trukumų. Svarbiausieji jų—nesilaikymas nustatytų terminų naujiems objektams

perduoti eksploatacijon, statybos kainos sumažinimo užduoties neįvykdymas. Su šiais trukumais statyboje būtina ryžtingai kovoti.

Milžiniškus laimėjimus tarybinė liaudis pastaraisiais metais pasiekė mokslo, kultūros ir meno srityje. Greita visuotinio septynerių metų mokslo įgyvendinimo plečiama vidurinis mokslas dešimtmečio apmokymo pagrindu. Tai įgalino šiame penkmetyje iškelti uždavinį pereiti penkmečio pabaigoje prie visuotinio vidurinio dešimtmečio mokslo respublikų sostinėse, respublikinės priklausomybės miestuose, sričių, kraštų ir stambiuose pramonės centruose. Būtina paruošti sąlygas tam, kad sekančiame penkmetyje būtų galima įgyvendinti pilną visuotinį vidurinį mokslą kaimuose ir miestuose ir kaimų vietovėse. Tuo pat metu reikės kruopščiai paruošti perėjimą prie visuotinio politinio apmokymo.

Priėmimas į aukštąsias mokyklas ir technikumus 1952 metais buvo žymiai didesnis, negu ankstesniais metais. Studentų skaičius TSRS aukštesiose mokyklose daugiau kaip pusantro karto viršija studentų skaičių visose kapitalistinėse Europos šalyse, kartu paėmus. Jaunųjų specialistų išleidimas per pirmuosius dvejus penktojo penkmečio metus 65 procentais viršijo jų išleidimą per pirmuosius dvejus ketvirtojo penkmečio metus. Komunistų partijos ir Tarybinės Vyriausybės nenuilstamo rūpinimosi dėka mūsų šalyje metai iš metų auga mokyklų, technikumų ir aukštųjų mokyklų tinklas.

Artimiausiu metu baigiami statyti naujieji grandioziniai Maskvos Valstybinio universiteto rūmai, statomi draugo Stalino iniciatyva.

Partija ir Vyriausybė didžiai rūpinasi Tarybų Sąjungos darbo žmonių sveikata. Išlaidos sveikatos apsaugai 1952 metais sudarė 27,7 milijardo rublių. Didėja ligoninių, dispanserių, poilsio namų ir sanatorių skaičius. Šiais metais žymiai padidėjo medikamentų ir įvairių medicininių įrengimų gamyba. Medicininio aptarnavimo gerėjimo ir liaudies gerovės kilimo dėka pastaraisiais metais padidėjo gimimų skaičius ir žymiai sumažėjo susirgimai bei mirtingumas mūsų šalies gyventojų tarpe.

Tarybinė liaudis pasiekė aukštą mokslo ir technikos pažangą. Tai įtikinamai rodo savo didumu ir sudėtingumu neprilygstamų hidrotechninių įrenginių sėkmingas projektavimas ir pastatymas, daugiaaukščių namų statyba, labai sudėtingų mašinų bei įrengimų paruošimas ir gamyba. Šią pažangą sąlygoja taip pat ir tai, kad mokslą

nuolat praturtina priešakinių pramonės ir žemės ūkio žmonių patyrimas.

Dabar nėra tokios mašinos, aparato, prietaiso arba technologinio proceso, kurio negalėtų sukurti tarybiniai specialistai ir darbininkai. Pastaraisiais metais TSRS Mokslų akademijos mokslinio tyrimo institutai žymiai išplėsti, pastatyti nauji puikiai įrengti laboratorijų korpai. Tarybiniai mokslininkai gavo iš pramonės tikslius matavimo prietaisus, naujais laboratorinius įrengimus.

Visa tai yra skirta teorinėms žinioms gilinti įvairiose mokslo srityse, ir, skyrus paėmus, atominės energijos panaudojimo žmonijos labui srityje.

Per praėjusius 35 metus milžiniški pakitimai įvyko visų daugiataurinių Tarybų Sąjungos tautų ekonomikoje ir kulturoje. Didžioji Spalio socialistinė revoliucija išvadavo pavergtas tautybes iš politinės, nacionalinės ir ekonominės priespaudos. Atsilikusieji ekonominiu ir kultūrinu atžvilgiu nacionaliniai rajonai pavirto, Komunistų partijai vadovaujant, klestinčiomis industrinėmis kolūkinėmis socialistinėmis respublikomis.

Senųjų buržuazinių nacijų pagrindu atsirado, išsivystė ir susiformavo naujos, priešakinės socialistinės nacijos.

Lenininė-Stalininė nacionalinė politika užtikrino TSRS tautų mokslo, kultūros ir meno suklestėjimą. Auga mokyklų, aukštųjų mokyklų, mokslinių įstaigų, klubų, bibliotekų ir teatrų tinklas. Sąjunginėse respublikose įkurtos nacionalinės Mokslų akademijos. Išaugo gausus nacionaliniai kadrai pramonėje ir žemės ūkyje, sukurti nacionalinės inteligentijos kadrai.

Naujajame penkmetyje tolesnis sąjunginių respublikų liaudies ūkio ir kultūros kilimas dar labiau sustiprins TSRS tautų draugystę ir mūsų Tarybinės Tėvynės galybę.

Vykdydama taikios socialistinės statybos programą, mūsų liaudis niekad neužmiršta Tarybų valstybės įkurto Lenino ir Stalino nurodymų, kad reikia stiprinti socialistinės valstybės gynybą, visokeriopai stiprinti Tarybinę Armiją ir Karinį Jūrų Laivyną, laikyti juos visuomet kovinėje parengtyje. Tarybų Sąjungos ginkluotosios pajėgos gauna iš socialistinės pramonės pačius šiuolaikinius ginklus ir karinę techniką.

Tačiau mūsų armija yra stipri ne tik savo pirmarušiu techniniu apsiginklavimu. Ji stipri savo nepralenkiamą moralinę-politinę dvasią, kovotojų ir vadų patriotiniu sąmoningumu, nenutrūkstamais ryšiais su liaudimi, kuri apgaubia ją meile ir rūpinimusi.

(Nukelta į 4 pusl.)

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 35-osios metinės

Drg. M. G. Pervuchino pranešimas iškilmingame Maskvos Tarybos posėdyje 1952 metų lapkričio 6 d.

(Atkelta iš 3 pusl.)

Kiekvienas Tarybinės Armijos ir Jūrų Laivyno karys didžiuojasi, žinodamas, kad jis yra pašauktas ginti savo socialistinę valstybę, saugoti taikų tarybinių žmonių darbą. Tokia armija, kaip rodo istorijos patyrimas, yra nenugalima!

Amerikiniai karo kurstytojai ir jų liokajai neturi užmiršti apie jėgą Tarybinės Armijos, kuri yra pasirengusi duoti triuškinamą atkirtį bet kuriems agresoriams, jeigu jie pamėgins pažeisti mūsų Didžiosios Tėvynės sienas. (Ilgai trunkantieji plojimai).

Draugai! Dideli yra mūsų laimėjimai visose socialistinės statybos srityse. Tačiau

tarybiniais žmonėmis, išauklėtiems Lenino—Stalino partijos, nėra būdingas nusiramimo ir išpuikimo jausmas. Jie žiūri į iškovotus pasiekimus, kaip į pakopą kovai už naujus laimėjimus.

Partijos XIX suvažiavimas pabrėžė, kad nepaprastai svarbu toliau drąsiai vystyti mūsų darbo trūkumų savikritiką ir kritiką.

Vykdydami šį istorinio mūsų partijos suvažiavimo reikalavimą, kuo ryžtingiausiai šalindami trūkumus darbe įvairiuose komunistinės statybos baruose, tarybiniai žmonės pasiekė, kad didingoji penktojo penkmečio programa bus įvykdyta ir viršyta!

II. Tarybų Sąjungos užsienio politika ir taikos visame pasaulyje stiprinimas

Tarybinė liaudis savo pasiaukojamu, didvyrišku darbu skina viso pasaulio darbo žmonėms kelią į šviesią ateitį.

Praejusių trisdešimt penkerių metų patyrimas visiškai patvirtino žinomuosius Lenino ir Stalino teiginius apie Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos pasaulinį-istorinį vaidmenį ir reikšmę.

Didieji vadai yra ne kartą nurodę, kad tarptautinė Spalio revoliucijos reikšmė pasireiškia ne tik „plačiaja“ jos poveikio visoms šalims prasme, bet ir „siauresne“ prasme, t. y. prasme, kad pagrindiniai jos bruožai ir vystymosi dėsniniai pasikartoją tarptautiniu mastu.

Didysis Leninas sakė: „Mūsų kelias—teisingas, nes tai yra kelias, kurį anksti ar vėlai neišvengiamai prieis ir kitos šalys“. Šie pranašiški žodžiai išsipildo.

Tarybinės liaudies didvyriškos pergalės antrajame pasauliniame kare išdavoje šalys, turinčios daugiau kaip 600 milijonų gyventojų, atsižadėjo kapitalizmo ir drauge su Tarybų Sąjunga sukūrė galingą demokratijos ir socializmo stovyklą.

Ir liaudies demokratijos šalyse 1952 metai praeina, esant tolesniam pakilimui visose liaudies ūkio ir kultūros srityse.

Palyginti su 1951 metais pramoninės gamybos apimtis šiame padidėjo: Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Vengrijoje ir Bulgarijoje 22—25 procentais, Albanijoje daugiau kaip 80 procentų. Stambiosios ir vidutinės pramonės bendroji produkcija kelis kartus viršys prieškarinį lygį.

Sparčiais tempais įgyvendinamas liaudies demokratijos šalių elektrifikavimas.

Elektros energijos gamyba 1952 metais padidėjo palyginti su 1950 metais: Lenkijoje ir Čekoslovakijoje 24—25 procentais, Vengrijoje ir Rumunijoje 38 procentais, Bulgarijoje 77 procentais, Albanijoje daugiau kaip 3 kartus, Vokietijos Demokratinėje Respublikoje 22 procentais. Šių šalių draugystė ir bendra larbiavimas pasireiškia, be kita ko, ir tuo, kad sėkmingai vykdomas elektros energijos tiekimas iš Rumunijos į Bulgariją, iš Lenkijos į Čekoslovakiją, o taip pat savitarpinis tiekimas tarp Vokietijos Demokratinės Respublikos ir Lenkijos.

Spartų ekonominį liaudies demokratijos šalių pakilimą žymia dalimi nulėmė didelė ir broliška pagalba, kurią joms teikia Tarybų Sąjunga. Pagal tarybinių specialistų parengtus projektus, panaudojant TSRS gamyklų pagamintus įrengimus, Europos liaudies demokratijos šalys ir Kinijos Liaudies Respublikoje pastatytas ir jau paleistas į darbą didelis skaičius naujų gamyklų bei elektrinių.

Pasinaudodamos Tarybų Sąjungos pagalba, liaudies demokratijos šalys sėkmingai sprendžia žemės ūkio pakilimo ir pertvarkymo uždavinius. Svarbi šio pertvarkymo svirtis yra valstybinės mašinų-traktorių stotys, kurios įsteigtos visose liaudies demokratijos šalyse. Liaudies demokratijos šalyse vis labiau auga darbo valstietijos pasiryžimas kooperuotis, steigti gamybinius žemės ūkio susivienijimus.

Bendrą ekonominį pakilimą visose Europos liaudies demokratijos šalyse lydi spartus darbo žmonių materialinės padėties gerėjimas.

(Pabaiga sekančiame numeryje).

Prieš vidinės kolūkinės demokratijos pažeidimą

Zarasų rajono Čapajevio vardo kolūkyje dar nepilnai nulmtas bulvių derlius, neužbaigta žiemkenčių sėja, nesuartos dirvos rudenį.

Tai jaudina kolūkiečius. Ir iš tikrųjų, kodėl reikalai klostosi blogiau, negu praėjusiais metais?

Artelės pirmininkas drg. Deviatnikovas stengiasi duoti atsakymą: lietus sutrukdė, apvyklė mašinų-traktorių stotys.

Šiuose pasiaiškinimuose yra dalis tiesos. Bet pagrindinė trūkumų priežastis—neteisingas vadovavimas artelės ūkini. Nors valdyba yra ta pati, kuri buvo ir praėjusiais metais, bet darbo organizacija ir drausmė suauko. Kodėl?

Komunistas Gerasimas Deviatnikovas trečietais metais vadovauja sustambintai Čapajevio vardo žemės ūkio artelėi. Dar tuo metu, kai jis pradėjo darbą, partijos rajono komitetas nurodinėjo: laikykis įstatų, suburk aktyvą, mokyk žmones ir pats mokykis iš jų. Iš pradžių Deviatnikovas taip ir elgėsi, reikalai ėjo gryn. Čapajevio vardo kolūkis ir jo vadovai tapo pavyzdžiu kitiems.

Tai susuko galvą. Apšvaigęs nuo kai kurių artelės laimėjimų, nuo rajono komiteto darbuotojų pagyrimų, drg. Deviatnikovas pamiršo apie atsakingumą prieš mases, pradėjo nesiskaityti su kolūkiečių nuomone.

Žemės ūkio artelės įstatuose nurodyti klausimai, kurie negali būti sprendžiami be bendro susirinkimo. Tarp kitko, Čapajevio vardo kolūkyje 1952 metų gamybinis planas, vidaus tvarkymosi taisyklės, svarbiausių žemės ūkio darbų periodų darbo planai, kolūkio valdybos ataskaitos apie jų įvykdymą visiškai nebuvo svarstomi bendruose susirinkimuose. Tiesa, protokolų knygoje nuo 1951 metų rezultatų suvedimo momento yra pažymėta apie įvykusius septynis susirinkimus. Bet jie, kaip taisyklė, vykdavo paskubomis, pažeidžiant kvorumą.

Tenka pažymėti, kad valdybos posėdžiai neretai susaukiami tam, kad būtų „įteisinti“ asmeniniai pirmininko parodymai. Toks sprendimas, pavyzdžiui, priimtas rugpjūčio 7 d. apie dešimties kolūkiečių premijavimą grūdais, kas prieštarauja Žemės ūkio artelės įstatams. Daugiau kaip pusė buvusių posėdžių vyko dalyvaujant 3—4 valdybos nariams, nors jų yra 7.

Bendruose susirinkimuose, valdybos posėdžiuose ir kasdieniniame gyvenime drg. Deviatnikovas nepakenčia kritikos.

Antai trečiosios laukininkystės brigados kolūkietis drg.

V. Dilevičius pareiškė, kad valdyba taikstėsi su masmėninimo naudojant traukiamąją jėgą ir inventorių faktais. Į tai drg. Deviatnikovas atsakė šurkšėiu šuktelėjimu, įžeidė kolūkietį. Arba štai kitas faktas. Viename valdybos posėdyje pirmininkas iškėlė klausimą dėl gyvulininkystės fermų vedėjos drg. Eitminavičienės paluosavimo iš darbo tik dėl to, kad ji kritikavo valdybą už trūkumus ruošiant patalpas ir pašarus visuomeninei gyvulininkystei. Griežtai būdavo drg. Deviatnikovo oloamas valdybos narys J. Černiauskas, nes jis išreiškė nepatenkinamą kolūkio pirmininko savivaliavimą. To išdavoje drg. Černiauskas pradėjo rečiau lankyti valdybos posėdžius, svarstant vienus ar kitus visuomeninius klausimus jis liovėsi pasisakyti, o daugiau tylėdavo.

Savaimė suprantama, kad atkaklaus organizuojamo darbo auklėjant aktyvą pakeitimas grubiu administravimu, vidinės kolūkinės demokratijos pažeidimu slopina visą veiklą ir sąžiningų kolūkiečių darbo aktyvumą. Atvirkščiai, žmonės, vengiantieji visuomeninio darbo, jaučiasi laisvai, lieka nenubausti. Nepaisant to, kad kai kurie darbingi kolūkiečiai be pateisinamų priežasčių neišeina į darbą, kolūkio valdyba nesinėmė jokių priemonių jų atžvilgiui. Vis dažniau pasitaiko darbo drausmės pažeidimo atsitikimų. Spalio mėnesį, pavyzdžiui, kasdien neišėdavo į darbą po 30—40 kolūkiečių.

Kodėl drg. Deviatnikovas atsidūrė ne savo padėties aukštumoje? Tai įvyko dėl to, kad partijos Zarasų rajono komitetas netinkamai žiūri į kolūkių vadovaujančių kadru auklėjimą. Kolūkyje yra pirminė partinė organizacija. Čia dažnai atvyksta partijos rajono komiteto sekretoriai drg. drg. Binkis, Bukatyj ir kiti rajono darbuotojai. Bet jie nesidomėjo kolūkio partinės organizacijos darbu. Kai kolūkis ėjo aukštyn, rajono vadovai pastebėdavo tik teigiamus bruožus pirmininko darbe, neišigilindavo, kaip jis vadovauja. Tačiau negalima užmiršti, kad ir pas priešakinius draugus yra trūkumų. Partinė organizacija turi laiku pastebėti ir padėti ištaisyti juos. Tačiau Zarasų rajono komitetas taip nedaro.

Didelė atsakomybė už kolūkinės vidinės demokratijos laikymąsi tenka rajono vykdomajam komitetui. Tuo tarpu rajono vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Vitukinas nesidomi tuo. Atvirkščiai, kai kurie tarybiniai darbuotojai ir žemės ūkio skyriaus specialistai sankcionuoja kolūkinių įstatų pažeidimus. Rajono žemės ūkio skyriaus vedėju drg. Kaziauskui žinoma, kad kolūkio revizijos komisijos nariais ne-

gali būti išrinkti pareigūnai. Tačiau Čapajevio vardo artelėje revizijos komisijos pirmininkas drg. Griščenko ir vienas tos komisijos narys drg. Eitminavičienė yra gyvulininkystės fermų vedėjai. Drg. Kazlauskas mano, kad tokios „smulkmenos“ nevertos dėmesio. Dėl jo kaltės šioje artelėje neorganizuotas finansinės-ūkinės veiklos patikrinimas, revizijos komisijos vaidmuo stiprinant kolūkio visuomeninį ūkį paverstas niekais.

Prieš derliaus nuėmimo pradžią į kolūkį buvo komandiruotas rajono žemės ūkio skyriaus buhalteris-instruktorius drg. Statulevičius. Jis negalėjo nepastebėti rimtų trūkumų, tačiau jokių priemonių nesiėmė jų pašalinimui. Keista ir tai, kad rajono vykdomasis komitetas, kuris panaikino kolūkio valdybos nutarimą dėl neteisėto kolūkiečių premijavimo grūdais, nepasirūpino, kad būtų atlygintas padarytas visuomeniniam ūkiui nuostolis.

Čapajevio vardo žemės ūkio artelė, deja, nėra reta išimtis Zarasų rajone. Grubūs kolūkinės demokratijos pažeidimai pasitaiko M. Melnikaitės vardo, „Spalio“, Kutuzovo vardo žemės ūkio artelėse. Čia nuo metų pradžios įvyko po 3—4 susirinkimus, artelių vadovai prileidžia sauvą atlyginant už darbą, išleidžiant pinigines lėšas, perduoda kolūkio turtą ir t.t.

Partijos rajono komitetas ir rajono vykdomasis komitetas nekovoja prieš kolūkinės vidinės demokratijos pažeidimus. Kaip tik dėl to eilėse žemės ūkio artelių lėtai vystosi visuomeniniai ūkis. Neatsitiktinai Zarasų rajonas, kuris anksčiau buvo vienas iš priešakinių, tapo labiausiai atsiliekančiu nuimant derlių ir vykdamas grūdų paruošimą, vystant visuomeninę gyvulininkystę ir sprendžiant kitus svarbius ūkinius-politinius uždavinius. Tai yra politinio-masinio ir organizacinio darbo kolūkiuose nusilpnumo rezultatas.

Rajono kolūkiečiai su entuziazmu sutiko partijos XIX suvažiavimo nutarimus ir didžiojo vado draugo Stalino kalbą. Jie pasiryžę įvykdyti penktojo stalininio penkmečio uždavinius prieš laiką, nenuilstamai stiprinti kolūkius. Partinių organizacijų ir vietinių Tarybų pareiga—paremti masių kurybinę iniciatyvą, padėti joms greičiau likviduoti trūkumus.

E. Černousovas

(„Sovietskaja Litva“).

REDAKTORIUS

L. RUDAŠEVSKIS